

Om het zoeken te vergemakkelijken zijn gedrukte archiefgidsen samengesteld en maakt men van archieven, nadat het overtollige eruit is verwijderd en het kapotte hersteld, gedrukte of gestencilde inventarissen, zoals men van bibliotheken catalogi uitgeeft. Voor dat werk schieten altijd de aanwezige middelen, schiet vooral de aanwezige mankracht te kort. Dat in de loop der eeuwen veel door oorlogsgeweld, watersnood, brand, diefstal, verwaarlozing en moedwillige vernieling is verloren gegaan spreekt vanzelf. Dikwijls hebben wij nu niet meer dan fragmenten van hetgeen eens een schoon geheel was.

DE LANGE HOEVE

door Nico Plomp

Onderstaande foto stelt het thans verdwenen inrijhek van de boerderij 'De Lange Hoeve' te Barwoutswaarder voor.

Het hek is sinds jaren verdwenen, en aan de boerderij, die recht tegenover de voormalige Chr. school ligt, is niets bijzonders te zien.

De hofstede is in deze eeuw gebouwd.

Het oude gebouw schijnt meer bezienswaardig geweest te zijn. Er wordt in Barwoutswaarder verteld dat het eertijds een klooster zou zijn geweest, met een onderaardse gang naar de Rijn, een bestrate oprijlaan en een klokkestoel op het dak.

Wat is daarvan waar?

In ieder geval niet dat het een klooster is geweest. Het enige 'klooster' dat ooit in het Land van Woerden heeft gestaan, was de commandeurij van de Johannieten, het 'Hof te Waarder', waarover eerder in dit blad werd geschreven.

Ook het verhaal van de onderaardse gang naar de Hoge Rijndijk is waarschijnlijk wat overdreven.

Wel staat vast dat het vroeger een kapitale hofstede is geweest, met ruime keldergewelven, een klokkestoel op het dak, en een fraai hek aan de Hoge Rijndijk.

Dit aanzien kreeg de boerderij aan het einde van de zeventiende eeuw. In 1684 werd de boerderij gekocht door Dr. Adriaan de Lange uit Gouda. In 1692 kwam de boerderij aan zijn schoonzuster, Juffrouw Elisabeth van der Hoeve, weduwe van Dr. Pieter de Lange.

Dr. Pieter de Lange was in 1631 te Gouda geboren. Nadat zijn eerste echtgenote, Elisabeth van Dobbe, was overleden, trouwde hij in 1668 met Elisabeth van der Hoeve. Elisabeth was geboren te IJsselstein, en weduwe van Willem van der Hoeve uit Gouda.

Waarschijnlijk heeft de familie de hofstede als buitenplaats gebruikt, en daarom het fraaie inrijhek geplaatst. De naam 'Lange Hoeve' werd ontleend aan de familienaam van het echtpaar. Onder het woord 'Lange' werd het familiewapen van Dr. Pieter de Lange aangebracht: In goud op een groene grond een wit schaap, staande voor een boom.

Takken vande familie De Lange die dit wapen voerden woonden te Schoonhoven, Oude-water, Gouda en Amsterdam.

Onder het woord 'Hoeve' kwam het wapen van Juffrouw Elisabeth van der Hoeve te staan: In goud drie vissen, zwart of in de natuurlijke kleur, waarvan twee baarsgewijs geplaatst en een paalsgewijs. Dit wapen werd gevoerd door de familie Van der Hoeve te IJsselstein en Gouda, waartoe ook de Woerdense baljuw Willem van der Hoeve behoorde.

Tot de hofstede behoorden uitgestrekte landerijen. In 1697 besloegen deze een oppervlakte van 105 morgen (ca. 90 hectare). Vandaar de klokkestoel op het dak: deze diende om de landarbeiders bijeen te kunnen roepen.

Na het overlijden van Elisabeth van der Hoeve kwam de boerderij aan de Rotterdamse Van Rijckevorsel's, die afstamden van haar schoonzuster Johanna de Lange. In 1766 werd het bedrijf door Mr. Cornelis van Rijckevorsel verkocht.



* De foto werd beschikbaar gesteld door Mej. T. Maat.
De gegevens betreffende de eigenaars zijn ontleend aan het Gemeentearchief van Gouda en aan de leenregisters van de heren van Montfoort, aan wie enkele van de 105 morgen leenroerig waren.

DE MAARSCHALKEN VAN MONTFOORT door J. H. Hofman

N.B. Overgenomen uit: UTRECHTSCH JAARBOEKJE, 1903, p. 19-21 en p. 39-42.

Als u bij de ontmoeting van een dezer mannen inlichting vraagt aan G. Nieuwenhuis, *Woordenboek van Kunsten en Wetenschappen* uit het jaar 1860, dan ontvangt u bij stilzwijgen het antwoord, dat die mannen van weinig beteekenis zijn, geen aanspraak erop hebben, aan den kring der lezers te worden voorgesteld. Over de maarschalken die ginds ver, daar achter België, hunnen staf droegen, wordt u naricht en verklaring gegeven naar wensch: maar over de erentveste mannen, die met ons leefden hier in het Sticht, in het hart van ons vaderland, hoort u geen enkel woord verluiden. Frankrijk moge daarmee vereerd zijn, dank ervoor zeggen; ons vaderland behoeft dat niet.

't Zou eer mogen toornen over onrechtmatige achterstelling. Wij willen geen deel daarin